

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{2}$ an 5 cor., $\frac{1}{4}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{2}$ an 7 cor., $\frac{1}{4}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Topografici”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss-Bernat și la loterie.

La
Abonament lunar
pentru
Noembrie st. vechiu
invită

Administrația ziarului „TRIBUNA”

Două defecte.

(D-a). Două defecte mari are poporul român: nu se încrede în nimeni și e ușor coruptibil. Și din aceste două principale defecte adversarii nostri totdeauna au tras foloase considerabile. Mai ales pe terenul reprezentativ. Cercurile electorale române au fost întotdeauna cele mai potrivite pentru guvern de a-și alege oamenii săi ca deputați.

Și precum toate obiceiurile și toate sentimentele își au causalitatea lor specială, sentimentul de neîncredere al poporului român încă e explicabil.

Nimeni dintre aceia, cari au avut putere de a lucra în interesul poporului, nu s'au mai gândit la poporul dela care își au puterea, ci și-au văzut numai de interesele lor personale. Nu ținesc aici la deputații români, cari au fost aleși de Români; ci îndeosebi la ofițerii români, cari au fost și sunt zilnic în atingere cu poporul și totuși nu voesc să auză suspinul lui de necaz și durere. Astfel din această condamnabilă neglijare a poporului s'a născut convingerea, că e tot una, ori un ofițer român, ori unul maghiar, ori jidan, ori bur, fie ori-ce creatură.

Nimic nu poate aștepta dela nici unul și astfel devine pasiv, rece față de toate ce se întâmplă în jurul lui; bine nu poate aștepta, — după experiență și mai rău nu-i poate fi, — zice el, — nici să vie Tătarii. Și-a ajuns răul culmea.

Această stare psihologică a poporului român au știut și o știu cu dibăcie să o exploateze Maghiarii. Ei știu, că poporul român din alegerile de deputați de exemplu, nu se alege cu alta, și nici nu așteaptă alta (de oare-ce știe, că zădarnic ar aștepta), decât un ajutor de vr'o cinci florini, pe cari își cumpără barem câteva părechi de opinci pentru familie, apoi câteva păhare de rachiu, un papricas, și câteva pene de cortez pentru băieți, să aibă cu ce se juca... Ei, în fine, mai modeste pretențiuni, nu s'a mai pomenit, și acestea le implinesc regulat candidații pentru parlament. Poporul știe, că n'o să mai auză

de numele respectivului până la altă alegere, și deci... e bun și atăta.

Eată că din neîncrederea poporului s'a născut cea mai deplorabilă notă sufletească: *coruptibilitatea*. Sânt și excepțiuni, dar' massa mare eu o cunosc astfel.

Nu mai așa se poate explica modul ironic de exprimare a foilor maghiare, întru-cât privește luptele electorale din viitor ale poporului român. Dacă vor fi și candidați români, — zicea „*Budapesti Hirlap*”, — cel mult le vor trebui (candidaților maghiari) mai multe... *parate*. Și chestia e tranșată. Pot veni apoi în fața lumii europene, cu vorba: ce voesc politicianii români? să intre în parlament ca reprezentanți ai poporului român? Dar' poporul nu-i voeste! Eată dovadă clară. Nu de aceea nu intră în parlament, pentru-că sânt pasivi, ci pentru-că poporul român e prieten al *ideii de stat maghiar* și nu vrea să fie solidar cu *agitatorii*.

Când vedem cum unii fac propagandă pentru intrarea noastră în dietă, nu trebuie să uităm de lucrul acesta.

Par'că aud cum mă fac cei cu musca pe căciulă... cărpitor, defăimător al poporului român... Nu sânt cărpitor, nu defaim poporul, pe care din inimă îl iubesc; ci-i arăt slăbiciunile ca să-l desvățăm de ele, ca luminându-se să-l facem a înțelege, că dacă unii mici de suflet nu i-au satisfăcut așteptările, să nu generalizeze, să nu pornească dintr'un principiu fals, să vină la convingerea, că sânt mai mulți cei-ce îl doresc binele și prosperarea, și că numai dela fiii sei poate aștepta ceva bine, dela străinii exploatare niciodată. O fac aceasta, pentru-că au încredere în un eventual fiasco, care ar nimici cu desăvârșire nimbul și caracterul luptei noastre naționale.

Până-când poporul român nu va deveni conștient de demnitatea sa, până-când încrederea reciprocă nu va deveni restabilă: o încercare pe terenul activității parlamentare nu poate aduce rezultate reale pentru noi. Numai când vom avè la spate un popor conștient de interesele sale, gata să lupte cu ori-ce preț și între ori-ce împrejurări pentru candidații sei, numai și numai atunci poate fi vorba de o încercare cu rezultat demn pe terenul activității.

Și mai este ceva. Împărțirea naturală a cercurilor electorale încă nu ne este pusă în vedere. Censul nu se vorbește să fie unificat și schimbat în mod echitabil pentru Români. Ear' cu cercurile actuale electorale, rezultate mulțumitoare nu putem ajunge.

Poate că cutare și cutare e mai optimist decât mine, cunoaște mai bine poporul român. Dovezile din trecut însă

servesc teșei mele. Eu cunosc o alegere întâmplată chiar sub guvernul Széll, într'un cerc aproape curat românesc, unde candidatul român, în urma ingerințelor și a presiunii guvernului și în urma mituirii cu bani a căzut față de unul, de numele căruia nici-când n'a auzit picior de Român din cercul respectiv, pe care nu l'a văzut nici-când până atunci nici un alegător și nici de atunci încoace, și nici nu are să-l mai vadă decât poate când va veni să-l... mai aleagă pentru sesiunea viitoare. Și e de notat, că amintitul candidat român e născut al respectivului cerc electoral, e cunoscut de bun Român, lucrează mult pentru popor, îl cunoaște întreg cercul personal, are legături familiare, și totuși banul și presiunea i-a făcut imposibilă reușirea.

Starea actuală ne este deci *impusă* de mai mulți factori. Noi două mari probleme avem în viitor: lupta pentru ridicarea *economică-culturală* a poporului român cu schimbarea nefastelor lui convingeri, pe de altă parte solicitarea neîntreruptă a schimbării censului excepțional, împărțirea naturală și omeioasă a cercurilor electorale. Probleme mult mai importante, mult mai folosite, decât niște aventuri politice, foarte problematice.

Sibiu, 6 Nov. n.

Dela curte. Monarchul a sosit ieri dela Gödöllő la Budapesta. A primit întâiu în audiență privată pe Erzsébet Kelemen, vicepresidentul de curând numit al *Asociației Naționale* și cu ocaziunea această a depus jurământul de fidelitate în mâinile Monarchului, ear' după terminarea acestui act s'au început audiențele generale. După amiază a fost prânz mare de curte. Monarchul rămâne până astăzi după amiază în Budapesta, când apoi pleacă earăși la Gödöllő.

Din parlament. În ședința de ieri, Luni, a dietei maghiare, n'a vorbit decât singur Polonyi Géza, care a luat în arând întreaga ședință. A scărmanat, — cum el știe, — proiectul de lege despre inarticularea căstoriei moștenitorului de tron Francis Ferdinand și a polemisat cu Széll și Jordánszky, căutând să le dovedească acestora, că proiectul de lege din întelare e *anticonstituțional*. Lui Széll l'a aruncat în față acusa, că nu cunoaște statutul organic de casă al dinastiei, precum peste tot nime nu-l cunoaște decât numai el, Polonyi. Arată că proiectul de lege

stă în contradicție chiar și cu statutul casei domnitoare. Firește, nu primește proiectul. Astăzi va vorbi Eötvös Károly (contra) și Szilágyi Dezső (pentru).

Din Bucovina. Oamenii guvernului bucovinean au convocat pe Marți, săptămâna trecută, 30 Octombrie n. adunare electorală la Rădăuți, pentru a face candidarea oficială de deputat la curia V., — dar' au făcut fiasco cu ea. Scopul le era să pună contracandidat energicului domn Dr. G. Popovici, și scopul nu s'a ajuns; pentru-că la adunare abia au venit vre-o câțiva slujbași și Evrei din partea guvernului, dar' au venit aproape o sută dintre partizanii dlui Popovici, cari au început a-l aclama frenetic. Și după-ce preotul Teodor Pătraș, presidentul comitetului districtual al partidului popular național a declarat, că cere să fie candidat și din partea acestei adunări dl Dr. Popovici, pentru-că Românii nu vreau să aleagă pe altcineva de deputat: convocătorii adunării au băgat-o pe mână și au închis adunarea fără s'o deschidă. Foarte bine!

Inchiderea sinodului. Sfântul Sinod al bisericii autocefale române din regatul român, terminându-și lucrările puse la ordinea zilei pentru această sesiune de toamnă, va fi închis astăzi prin mesaj regal, cetit de către ministrul român de culte și instrucțiune publică.

În era nouă. Partidul popular voia să țină ieri, Luni, adunare populară în Ciuc-St.-Mărtin și Ciuc-St.-Georgiu, dar' i'a fost imposibil lucrul acesta, fiindcă oratorii trimiși din centru au fost huiduiți și loviți cu ouă olocite. Ba mulțimea fanatizată, și probabil pusă la cale din partea funcționarilor publici, a dat asalt formal asupra tribunei, și oamenii partidului popular, cu presidentul în frunte, numai așa au putut scăpa întregi și teferi, că i'a luat gendarmeria sub scutul ei. Tot așa a pățit-o partidul popular și în Ciuc-Menasag, unde la marginea satului a fost primit cu huiduiri și cu prospecte de atac din partea poporațiunii, astfel, că a aflat cu cale a se retrage, fără a intra în comună. Eată că *capacitatea* admisă de Széll e pusă bine în practică. Oamenii *capacitate* cu ce pot, cu ouă olocite și cu *ciomege*; dar' *capacitatea*, fiindcă *era nouă*, permite *capacitatea*.

Învțătorii nostri.

Budapesta, 4 Noembrie.

Necentenit auzim din toate părțile tângurii că nu avem destui învățători confesionali. Un lucru foarte nefavorabil, ba chiar periculos pentru poporul român.

Învțătorii sânt aceia, cari mai aproape fiind de popor, observându-i zilnic suferințele și necazurile, mai bine știu ce-l doare, ce mijloace ar fi potrivite pentru vindecarea releur. Pentru-ca învățătorii nostri se poată desvolta însuși o activitate prielnică în interes național, e de lipsă creșterea lor într'un spirit românesc și asigurarea materială a existenței lor.

Dacă ca pedagogi ei primese un caracter firm, cunoștințe generale, cari îndeosebi sânt potrivite pentru ridicarea culturală a poporului; dacă viețea lor este asigurată, și nu au să se lupte zilnic cu cea mai neagră sărăcie, ei își vor implini chemarea peste așteptare, vor arăta rezultate uimitoare, fiind dată mintea naturală a poporului român, ca element bun de cultivat. Aceasta ni-o dovedesc acei domni învățători, cari sânt salariați în mod îndestulător, și cari au primit o educațiune bună, românească.

Cunosc multe comune, unde învățătorii au înființat biblioteci, — chiar și în străinătate Marmafie, — din cari apoi prin șezători cinei tineri, ear' bătrâni pe la unul sau altul, ceteșc în nopțile lungi de iarnă, și astfel se îndatenează cu ocupațiunea spirituală, se lasă de beaură, își clarifică ideile despre lume și cu încetul devin un element, la care poți să te adresezi când e vorba de interese românești. Mai sânt înființate coruri, și poporul are ocaziune de a înveța cântecel bisericești, cari îi ridică sentimentul de slavie și credință, ear' cântecel naționale îi fac să devie mândru de ceea-ce este, să cunoască oamenii mari din istoria sa și să-i adoreze.

În sensul acesta învățătorii harnici devin adevărați luminători ai poporului.

Dar' unde e pofta de muncă, când bietul învățător are o plătuță de tot ridicolă și nici aceea nu o capătă la vreme? Să presupunem, că are familie, vr'un băiat la gimnasiu în oraș. Ei, cum poate el trăi atunci? Și aici e pricina, că noi în toate părțile ducem o lipsă înspăimântătoare de învățători. Comunele n'au de unde fi susținute. Sânt sărace comunele românești, darile sânt multe în toate părțile și bietul popor nu birne mai mult, asta trebuie să o recunoaștem.

Și eată că din această pricină a sărăciei poporului nostru guvernului îi succede a înființa școale de stat, acolo unde voeste, și numai faptul, că guvernul nu are banii necesari, îi putem mulțumi, că nu sântem pretutindeni copleșiți de școale de stat. Statul amăgește poporul nepricepător cu aceea, că pe învățătorul de stat, nu trebuie să-l plătească el; poporul nu știe, că învățătorul de stat tot pe speșele lui trăiește, numai că sub alte titluri.

FOITA „TRIBUNEI”

Andrieu Ivanovitch.

— Roman de sensație —

de

Iudita Gautier.

(Urmare).

Vocea Cleliei era foarte frumoasă. Pe când era aclamată din toate părțile, ea privi pe Andrieu și crezută că cetește pe fața lui palidă de emoțiune, în ochii lui strălucitori de lacrimi, că nu mai putea lupta, că amorul lui era mai tare decât rațiunea sa. O mare bucurie o cuprinsă.

Fu rugată să mai cânte, dar' refuză și se sculă dela piano.

Ea se duse de se așeză lângă Penućkin.

— Ah! ești divină, — îi zise el, prefăcându-se că-și șterge o lacrimă. — Tot sufletul d-tale îți era în voce; s'ar spune că amorul a atins inima d-tale și cu toate astea știu că nu e nimic.

— Ești sigur de asta? — zise ea. — Ah! da! nu cunoști aceste chinuri, această înalță, aceste speranțe,

această nevoie de devotament, tot ce îmi inspiri în fine...

— Cum, te fac să suferi atâtea lucruri?

— Te îndoiești? Nu știi să cetești în ochii mei, nu vezi că sânt gata a-mi da vieța pentru d-ta?

— Să-ți dai vieța pentru mine; asta e ușor de spus; știi bine că n'aș cere-o; căci ce aș face cu ea? De-ar fi vorba de alt lucru e sigur că nu mi-ai vorbi așa.

— Ah! pune-mă la încercare! — strigă Penućkin. — Fi-voiu așa de fericiit ca să binevoști a-mi cere ceva?

— Am ceva să-ți cer, dar' cred că mă vei refusa, — zise Clelia.

— Eu, să te refuz? — zise el ridicând ochii spre cer.

— Ei bine! eată; doresc să cumpăr una din proprietățile d-tale.

— Dacă nu e decât asta! — strigă Penućkin, — e a d-tale. Care e?

— Ferma unde ne-am întâlnit. Conșimți să mi-o vinzi?

— De sigur.

— Dar' cu ferma și pe țărani?

— Ce gust ciudat! — zise Penućkin cu o ușoară mișcare de contrarietate.

— Un caprițiu, într'adevăr. Vreau ca nimic să nu se schimbe în această locuință, ca nici o mobilă să nu fie luată din locul ei, ca aceleași fețe să apară pe

prag. Poate-că vreau să fac asta spre a regăsi mai târziu amintiri ce-mi sânt scumpe, — adaoșe ea anunțându-i o privire sudecătoare.

— Ah! ești adorabilă, — strigă Penućkin, luând mâna Cleliei și sărutându-o.

— Atunci ne-am înțeles; vom iscăli mâne actul de vânzare.

— Sânt sclavul dale, — zise Penućkin în culmea fericii.

Clelia își aplecă capul spre a ascunde un suris batjocotor ce-i flutura pe buze.

— Privește pe generalul W., — zise ea după un moment, — el e într'o agitație extraordinară și n'aruncă priviri furioase, el e în stare a ibă un atac de apoplexie. Permiteți să mă duc să-i vorbesc.

— Clelia se apropiă de general.

— Va să zică te vei mărita cu ael domn, — îi zise el.

— De ce?

— Eată un ciaz când vorbești cu el.

— Vorbiam de aferi. Dar' mi-se pare că mă acuzi; p'că mi-ai face frică, s'elbaticule răsbnie! Nu poate fi decât asta, căci nu-i amintesc să fi meritat vre-odată aten pe care o am pentru d-ta.

— Din nenorocire ocazia de a-ți dovedi amorul meu i s'a prezentat

nici-odată, dar' îndată-ce va veni, vei vedea...

— Și de ce ai fi capabil?

— Ah! — suspină generalul, — pentru frumosul d-tale suris, spre a săruta virful degetelor d-tale, aș face chiar imposibilul.

— Ei bine, vreau să-ți cer ceva aproape imposibil!

— Cere.

— Vreau să-mi dai un brevet de oficer.

— Un brevet de oficer?

— Da! — zise Clelia.

— Pentru cine?

— Numele trebuie să fie lăsat în alb.

— Dar' ce vei face cu acest brevet?

— Tot ce-mi va plăce. Voiu pune pe el numele meu sau îl voi arunca în foc.

— Nu înțeleg.

— Ce-ți pasă? Vezi că ești.

— De loc. Nu te vei mărita cu Penućkin?

— Oh! jur că nu.

— Ei bine! mâne vei avè brevetul.

Un fulger de bucurie se ivi în ochii tinerei fete.

— Eată, generale, recompensa mea, — zise ea întinzându-i mâna, pe care el o sărută.

XII.

Când, după această serată, Andreiu se regăsi singur în odaia lui, el se lăsă să cadă pe un scaun și își luă fruntea între mâni.

Sânt la marginea forțelor mele, — murmură el; — simt că voința mea se va îndoi și că conștiința mi-e plină de iubirea ei. Nu pot să combat mult timp; e un chin prea oribil de a refusa ferocirea, la care nu îndrăzneai să te gândești nici în vis. Buzele arse de sete nu pot să respingă întotdeauna cupa răcoritoare ce li-se oferă; n'ar trebui totuși. Conștiința mea îmi cere sacrificiu, dar' n'am forță să mă supun. Ea mă iubeste! Acest gând îmi umple inima și cântă noaptea și zi la urechile mele; rațiunea mea nu mai poate fi ascultată. O voiu asculta cu toate acestea. Am încă destulă forță spre a voi. Un țeran nu se însoară cu o contesă, asta nu s'a văzut nici-odată. Clelia, spăriată de actul de desperare care a fost cât p'aci să mă scape de vieța, crede că mă iubeste; după nuntă va vedea că s'a înșelat, și eu voiu fi abusat de eroarea ei. Asta e cu neputință. Am prea multă mândrie în inimă spre a voi să fur câteva zile de ferocire cu prețul unei crime odioase. Voiu fugi de tentație. Voiu pleca.

Andreiu se sculă și umblă cu agitație prin odaie.

— Forțele mi-au revenit aproape, rana mea e închisă, — zise el, — atunci

Afară de sărăcia poporului cauza lipsei de învățatori este și sărăcia preparanților noștri. Mulți băieți din popor ar merge la pedagogie, dar n-au mijloace; dacă ar pute fi primiți la preparandii în număr mai mare în mod gratuit, am avea un contingent de învățatori mai considerabil, dar repet, băieții săraci n-au din ce să se susțină la pedagogie, ear' cei cu dare de mână se nivesc a-și forma o carieră mai înaltă.

Așa stând lucrurile — și durere, așa stau — dignitarii noștri bisericești ar trebui să se ocupe cu cea mai mare seriozitate de învățământul popular. Chestiunea e așa de arzătoare, încât nesocotirea ei, înseamnă abdicarea de cea dintâi condiție a existenței poporului român. E drept, episcopii noștri încă sînt săraci, dar ori-și-cum ar pute s'prigni mai dinadins învățământul popular. Câte un subsidiu la învățatorii aceia, pe cari comuna, fiind prea mică, ori de tot săracă, nu-i poate dota regulat; înființarea de mai multe locuri gratuite pentru preparanți, ca să fie posibilă mai multora îmbrățișarea carierei învățătorești; procurarea de cărți didactice mai însemnate, cu un cuvânt e de dorit, ca să înceteze nepăsarea față de crescătorii poporului.

Dacă s'ar observa că starea materială a învățătorilor este asigurată, mai mulți s'ar dedica acestei țări, dar frumoase cariere. Dacă traiul la preparand ar fi ușurat, mai mulți ar frecventa pedagogia. Eu cunosc personal șese copii săraci foarte bravi, cari s'au întors acasă din Gherla, pentru că n'au avut cu ce trăi acolo. Eată câțiva luptători pentru luminarea poporului redăți întinerului.

Popoarele ce ne înconjoară toate se trezesc, toate muncesc de-a întrecutele pe toate căile, numai noi rămânem pe loc. Nesporindu-se cunoștințele poporului, el rămâne conservativ, luptă cu arme primitive, nepotrivite veacului nostru, și astfel un rezultat bun nu poate ajunge. »Cum au trăit moșii și strămoșii noi nu mai putem trăi. Cultură poporului! Eată ce cerem dela capii bisericilor noastre. Numai organizarea și așezarea pe baze sigure a învățământului popular va fi în stare să dea o direcțiune sănătoasă dezvoltării poporului român. Delamara.

Bilanțul „Concordiei”

Adunarea generală a acționarilor societății comerciale »Concordia» din Sibiu, ce se va ține la 14 l. c. va avea să desbată și apoi să aprobe sau nu, bilanțul încheiat la 30 Iunie a. c., care arată rezultatul afacerilor transate în anul de gestiune 1 Iulie 1899 — 30 Iunie 1900.

De oare-ce însă societatea »Concordia» prin scopul ce i-s'a impus de fundatori, se ridică peste cadrul îngust al societăților alcătuite numai pentru câștigul material — ne simțim îndreptățiți, ba datori chiar să facem cunoscut publicului românesc felul și rezultatul afacerilor încheiate de »Concordia», baemi întru-cât acele ne sînt arătate prin bilanțele publicate până acum.

Cunoaștem până acum trei bilanțe de ale societății »Concordia».

Primul bilanț s'a publicat în toamna anului 1898, arătându-ne rezultatul afacerilor încheiate dela înființarea societății până la 30 Iunie 1898. Din acest bilanț remarcăm următoarele:

Societatea a avut în depozitele sale mărfuri în valoare de fl. 159.542.33. Datoriile societății (creditorii) erau în sumă de fl. 74.544.66. Pretensiunile (debitorii) societății erau în sumă de fl. 1.094.88. Profitul brut a fost de florini

de ce sînt aci? E făcut pentru mine acest lux ce mă înconjoară? Mă mir cum m'am obișnuit așa de repede. Nu mă mai mir de acest pat luxos și de aceste mobile bune. Aide! Covoarele pentru mine sînt iarba pădurilor și zăpada de pe câmp. Ce caut aci? Eu sînt o fiară de pădure.

El se apropie de sobă și se privește în oglindă.

— Cu toate astea eram aproape de a fi îmbălnziți, — continuă el. — Acesta e vîntătorul nepăsător și tare ce eram adineaori? Desperarea și boala au șters din fața mea arsura soarelui, sînt tot așa de palid ca un senior; am îmbrăcat, fără să bag de seamă, hainele ce mi-s'au dat, am găsit că îmi veniau de minune; mâinile mele devin albe, vocea mea își pierde asprimea și trebuie să mărturisesc că o mișcare de mîndrie mi-a umplut inima. Care e această voce care îmi strigă că toate acestea mă degradează? Simt bine că trebuie să mă supun, că trebuie să smulg acest amor din inima mea cum se smulge pumnalul din rană, că trebuie să fug foarte departe, singur și pentru todeauna. Dar' viața fără ea! Ce oroare! Ce chin! Ah! de ce nu m'a lăsat să mor în mijlocul aceluia grău stropit de sângele meu? Indurasem deja un chin prea greu pentru forțele mele, aveam drept la repaus, și eată că trebuie din nou să reiau această sarcină! Ce am făcut, Doamne, spre a fi așa de nenorocit?

(Va urma).

29.054.41, din care după acoperirea spelelor au rămas ca profit curat florini 6975.06.

Cine cunoaște cât de puțin greutatea începutului unui negoț, aflarea izvoarelor pentru procurarea mărfurilor, asigurarea unei clientele sănătoase, spele enorme ale începutului etc., a trebuit să fie mult-putin mulțumit cu rezultatul primului an de gestiune, se înțelege întru-cât bilanțul prezentat a arătat fidelă stare faptică a afacerilor societății. Îndeosebi remarcăm realul afacerilor încheiate, ce apare eclatant din faptul, că atât suma pretensiunilor, cât și a datoriilor societății stă în deplină consonanță cu reverimentul unei societăți de talia »Concordiei».

A urmat însă bilanțul al doilea despre afacerile încheiate în anul de gestiune 1 Iulie 1898 — 30 Iunie 1899. Din acest bilanț remarcăm următoarele:

Mărfuri în depozite au fost în valoare de fl. 133.517.44. Datoriile (creditorii) societății în sumă de fl. 176.280.69. Pretensiunile (debitorii) societății în sumă de fl. 128.115.63. Nepublicându-se și contul »profit și pierdere», ca în anul trecut, nu am mai fost în poziție să știu suma venitelor brute realizate din afacerile societății. Din contul bilanțului am văzut însă, că societatea a avut o pierdere de fl. 5376.37.

Această pierdere, după-cum afirmam cei chemați, a provenit în mare parte din manoperele păcătoase ale funcționarilor superiori ai societății, cari au fost și depărtați din serviciul »Concordiei».

Nefiind de competența noastră, ca neacționari, să cercetăm întru-cât direcțiunea și comitetul de supraveghere a putut și a exercitat de fapt necesarul control, remarcăm numai următoarele:

Față de anul premergător stockul mărfurilor din depozite a scăzut cu peste 25.000 fl., în același timp însă suma datoriilor (creditorii) s'a urcat față de anul premergător cu peste 100.000 fl.; ear' a pretensiunilor (debitorii) asemenea s'a urcat cu peste 125.000 fl.

Concedem, că reverimentul societății a crescut în urma extinderii cercului de afaceri, dar cu toate acestea, după modesta noastră părere cu deosebire suma pretensiunilor (datoriilor) societății prea mult a crescut. În situații economice destul de zdruncinate cum de fapt sînt cele-ce domnesc la noi, o societate comercială tină și încă putem zice neconsolidată pe deplin, credem, că nu ar trebui să se estindă atât de mult cu acordarea de credite (să facă atâtea vânzări pe așteptare).

După această scurtă reprivire ne oprim la bilanțul prezentat de societate în Iulie 1899 — 30 Iunie 1900, publicat de societate acum de câteva zile.

Din acest bilanț remarcăm următoarele:

Mărfuri în magazine fl. 123.056.62. Datoriile (creditorii) societății sînt de fl. 217.270.19. Pretensiunile (datoriile) societății sînt de fl. 162.282.42. Nepublicându-se nici în anul acesta contul »profit și pierdere», nici acum nu știm venitul brut al afacerilor încheiate. Știu însă din bilanț, că afacerile anului de gestiune 1899/1900 s'au încheiat cu o pierdere de fl. 16.624.02, la care adăogată și pierderea anului trecut (care se vede, că neamortisându-se s'a trecut în contul anului acesta), ni-se prezintă în total o pierdere de fl. 22.000.39.

Ca să putem judeca mai ușor actuala situație, vom face următoarele comparații:

Față de anul premergător stockul mărfurilor a scăzut cu peste 5000 fl., ear' față de anul prim de gestiune cu peste 31.000 fl. Suma datoriilor (creditorii) societății a crescut față de anul premergător cu peste 40.000 fl., ear' față de anul prim cu peste 142.000 fl. Suma pretensiunilor (datoriilor) societății asemenea a crescut față de anul premergător cu aproape 45.000 fl., ear' față de anul prim cu peste 160.000 fl.

După modesta noastră părere noi aflăm, că nu e tocmai sănătoasă continuarea creșterii a stockului de mărfuri din magazine, în vreme-ce suma datoriilor și a pretensiunilor societății se urcă enorm.

Cu deosebire respectabila sumă a pretensiunilor (datoriilor) societății ne lasă nedumeriți. Și apoi suma neașteptată a pierderilor din anul acesta — pe deoparte nu ne-o putem explica de unde provine, ear' pe de altă parte ne lasă nedumeriți față de riguroarea anterioarelor bilanțe ale societății.

Dar... dreptul de a judeca mai deaproape, de a desbate asupra situației și în fine de a căuta mijloacele de îmbunătățire — îl ai acționarii. Și acest drept și-l pot valida în adunarea generală, ce se va ține în curînd.

Noi — cari dorim din tot sufletul înaintarea și dezvoltarea negoțului românesc, ne-am ținut de datoriință să schițăm situația, ca să înlesnim lucrarea celor chemați să saneze situația și să caute mijloacele cele mai potrivite pentru înflorirea și prosperarea societăților noastre comerciale — în general.

V. C. Osvadă.

Dela Blaj.

— Concertul Albertoni. —

— 5 Noembrie n.

De câțva timp petrece în mijlocul nostru, în cercul rudeniilor sale, a familiei Onișor, o păreche italiană, dl și d-na Albertoni, ambii artiști în musică.

Dl Azzo Albertoni, de altfel avocat, este un talent de compozitor, și pianist excelent.

D-na Emilia Albertoni este o cântăreață admirabilă, care a secerat multe succese pe scenele operelor italiene, în special și în vestitul teatru della Scala din Milano. Amîndoi se disting printr'o dragoste desinteresată față cu tot ce este românesc, dragoste despre care ne-am convins pe deplin în timpul cât au petrecut în mijlocul societății române din Blaj.

Dragostea lor față de românism nu o întrece decât dragostea Italiei, și dragostea artei lor, de care sînt în prima linie pîtruși.

De când petrece familia Albertoni în Blaj a dat trei concerte, și toate în scop curat filantropic și de binefacere. Venitul primului concert s'a destinat pentru regularea noii strade a Blajului, care s'a deschis, și s'a edificat aproape întreagă, paralel cu linia ferată.

Resultatul material al concertului al doilea s'a dat în favorul casei române, care și-a propus lucruri mari. A închiriat un cartir larg, frumos, în piață, în cele mai frumoase case, cu scop de a deveni centrul vieții sociale în Blaj.

Ear' al treilea concert, care a avut loc ieri seară a fost dat deasemenea în scop de binefacere publică: în folosul fondului pentru ajutorarea studenților morboși și în favorul casei.

Mai notez că d-na și dl Albertoni și-au dat concursul lor prețios și la concertul dlui prof. Murășanu, aranjat cu prilejul sîrbărilor iubibile ale Unirii.

În timpul acesta dl Albertoni a dedicat Blajului 2 compoziții originale: *Ternavele*, o fantazie; și *Salut Blajului*, un mars. O a treia compoziție, făcută tot în Blaj, este o admirabilă *Ave Maria* dedicată Esc. Sale Metropolitului Mihályi, care a primit cu distincție onoare de mai multe-ori pe artiștii italieni.

Concertul de aseară încă a fost onorat cu prezența Metropolitului Victor. Deasemenea a fost cercetat de prepositul I. M. Moldovan, canonicii Dr. Bunea și Dr. Szmigelski și alți... Era să zic mulți... Dar tocmai mulți n'au fost. Și au dovedit-o domniile din Blaj cu acest prilej. S'a constatat absența celor mai mulți canonici și profesori. Pe când concertul era dat în favorul unor scopuri de care tocmai așteptăm ai societății din Blaj ar trebui să se intereseze în primul loc.

Ba au lipsit și alți particulari distinși ai Blajului. Norocul că au asistat toți ascultătorii de teologie, că altfel sala cea mare de gimnastică prea ar fi fost goală.

E cu atât mai regretabil indiferențismul acesta, că cei absenți s'au lipsit de niște momente înălțătoare, de o adevărată elevație sufletescă.

Și celelalte concerte ale d-nei și d-nului Albertoni au fost reușit admirabil; acesta însă — cel mai slab cercetat — a fost la culme, o adevărată înconunare artistică pentru generoșii noștri oaspeți.

S'a și vădit mulțumirea, încântarea publicului, — puținel, dar' ales, — care aplauda cu adevărat entuziasm. Artiștii au fost rechemate de mai multe-ori și publicul parea că nu se mai satură de deliciul ce i-se dăria.

Constat că ntre ascultători a fost prof. Murășanu, i distinsa noastră pianistă, d-șoara Virginia Gall, venită anume pentru concert, oia Aiud, cu sora d-sale, d-na Dr. Gheram. Cu o competență proprie d-șoara tall și-a exprimat admirația pentru acest concert.

D-na Albertoni, o figură nobilă, măreață, vecinic zîmbitoare, simpatică, ne-a delectat cu vocea mai înaltă într'o arie din opera *Ata* de Verdi. I-s'a prezentat la sfîrșit u prea frumos buchet. A cântat apoi unliuet, din opereta *La figlia di Mustafa*, de Azzo Albertoni, — dimpreună cull Dr. Solomon, simpaticul nostru mîc cercual, care s'a dovedit cu acest riley un adevărat talent musical, și i cant și cu violina. Duetul, — vorbesh *unda* cu *fîrmurul*, — este de naivite gingașe, plin de sentimentalism și vicine. Dovadă despre talentul de compitor al dlui Albertoni, care cum sînt înrmat lucră acum la o operă română. (biect din scrierile Reginei-poetă, Carm Sylva).

La repetiție plause și rechemări d-na Albertoni anai cântat afară de program *Ave Maria*, cântare ce place mult Metropolitului Victor, cărui i-a fost închinată.

E și pîtru întru-adevăr de un spirit religios, cal, rîcoritor și dulce. Pare-că te împăcîște cu tine însuși, cu lumea și cu D-zei.

Piesa de foi a d-nei Albertoni a fost însă punctual: »Inflammatu», arie din celebra *Tabat mater* de Rossini. Aci s'a ved'școala înaltă, ce o are cântăreața, și ocea cea puternică

și largă, pe care o stăpînește cu atîta artă. Piesa a fost bisată. Și publicul tot mai striga »cum a fost».

Frumos a fost punctul ultim: »Serenada» de Braga. Domnul Dr. Solomon a zis din violină, după culise, la distanță. D-na Albertoni a cântat pe scenă. O adevărată scenă de serenadă!

Ori-cât aș dorî mi-e imposibil să scot la iveală toate momentele remarcabile ale acestui concert. Și mă dispensez de această sarcină cu atât mai mult, că pe cum îmi pare a ști, d-nul și d-na Albertoni au de eueț să dea un concert și în Sibiu, și în București, unde vor pute fi apreciați de alții mai competenți.

Țin însă, pentru completare, să relevez rolurile frumoase ce le-au avut în concert, alături de cei doi artiști, d-nii Dr. Eugen Solomon, și clericul A. Popovici.

În marșul »Saluto a Blaj» d-nii Solomon și Popovici, au cântat violină, acompaniați de dl Albertoni, autorul marșului, care a plăcut mult.

A prestat foarte mult și greu dl Popovici în *Aria variata* de C. de Beriot, în care a debutat solo, fără note, acompaniați de dl Azzo Albertoni. A trebuit să biseze. Peste tot d-nul Popovici și Dr. Solomon au făcut foarte bună impresiune, pentru-că ne-au făcut onoare alături de doi artiști consumați. Îndeosebi tinărel cleric Popovici promite un frumos prospect pe terenul acesta.

Publicul s'a dus mulțumit, făcînd ovațiuni ostentative Metropolitului, care cu prezența sa a reprobato pe toți cei fără motiv absenți, cât și simpaticilor Italiani, cari au lăsat cele mai frumoase impresiuni. Do-re-rai.

CHESTIUNI ȘCOLARE.

Adunarea învățătorilor din protopopiatul gr.-cat. al Sibiului.

— 30 Octombrie 1900.

Despărțământul Sibiu al Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din arhidieceză și-a ținut adunarea de toamnă în comuna Alămor, la 27 Octombrie a. c. Resultatul acestei adunări, după-cum se va vedea din cele-ce urmează a fost cât se poate de satisfăcător și vrednic de toată lauda.

La 8^{1/2} ore cu trenul de cătră Sibiu sosesc în gara dela Loamnăș președintele desp. și alți onorațorii, și de aici avînd la dispoziție anumite trăsuri am ajuns cu toții, în comuna destinată pentru adunare.

Înainte de a se începe adunarea, toți învățătorii au luat parte la serviciul divin, celebrat de parochul locului *Alexiu Lazar* și *Simeon Opris*, preot în comuna vecină Armeni. Cîntările liturgice le-a executat corul improvisat al învățătorilor. La sfîrșitul liturgiei părintele *Nicolau Togan*, cooperator protopopes, prin cuvînte alese și spuse pe înțelesul poporului adunat, face cunoscut scopul acestei adunări, arată fînta ce se urmărește, îndeamnă pe poporenii la iubire și jertfire față de școală și biserică, în urmă îi invită a lua cât mai mulți parte la adunare.

După terminarea serviciului divin toți învățătorii s'au intrunit în frumosul și de curînd ziditul edificiu al școlii. Cu ocaziunea acestei adunări pot constata, că pe lângă învățătorii, cari s'au prezentat în număr aproape complet, au mai luat parte dl Iuliu Bardosy, onor. domn Nicolau Togan, cooperator protopopes, Romul Simu, distinsul învățător de odinioară, Simeon Opris, paroch gr.-catolic, Alexandru Tobias, notar cercual în Armeni, Simion Alămorean, preot gr.-or., Jakab Károly, preot reformat, și Szilágyi József, inv. de stat în loc; afară de acest a au mai participat parochul local și o cunună frumoasă de țărani în frunte cu primarul lor dl Ioan Topărcan ș. a. ș. a.

După aceste premise las să urmeze raportul despre decursul adunării, în care a predominat seriozitatea, calmitatea și mai presus de toate viul interes ce-l au membrii acestui despărțământ pentru binele și înaintarea școlii.

După invocarea spiritului sfînt președintele *Leon Mator*, la 11 ore, prin o cuvîntare potrivită și bine aleasă deschide adunarea; apoi învățătorul local *Samuil Florea* își ține prelegerea practică: dezvoltarea sunetului *u*, prelegere care cu ocaziunea discușiunii s'a declarat de succasă.

Cu deplină cunoaștere de materie și a lucrat tema sa d-șoara *Maria Simona*, învățătoare în Orlat, avînd ca subiect »Pentru-ce e mai bine ca fetele să fie instruite din partea unei învățătoare». Tot asemenea dl *Ioan Stoia* din Orlat în disertația »Cum am pute propune mai cu succes materialul prescriș în planul de învățământ» arată mijloacele și căile cele mai aacomodate pentru ajungerea acestui scop.

Pentru încasarea taxelor președintele suspînde ședința pe câteva minute, și după reedeschiderea cassarului Teodor Stoia raportează, că a încasat taxe de membri ordinari suma de 31 cor.; ear' ca taxe de membri ajutători au încurs în favorul acestui despărțământ 28 cor. 80 bani, și anume dela on. domn Nicolau Togan 4 cor.; *Alexiu Lazar*, paroch gr.-cat. în Alămor 2 cor.; doamna preo-

tează *Lazar* 50 bani; *Simeon Opris*, preot gr.-cat. în Armeni 2 cor.; d-șoara *Silvia Opris*, din Armeni 50 bani; *Alexandru Tobias*, notar în Armeni 2 cor.; *Simion Alămorean*, preot gr.-or. Alămor 2 cor.; *Alexandru Nemeș*, mîestru, Sibiu 2 cor.; d-na *Elena Nemeș* 1 cor.; *Jakab Károly*, preot reformat, Alămor 2 cor.; *Szilágyi József*, inv. de stat 1 cor.; *Ioan Neamțu*, cassar în Armeni 2 cor.; *Ioan Topărcan*, primar în Alămor 2 cor.; d-na *Topărcan* 40 bani; *Zaharie Zileri* a Moisi 1 cor.; *Nicolae Arcaș* 20 bani; *Nicolae Solomon* 20 bani; *Samoil Aron* 40 bani; *Ioan Popa* jun. 60 bani; *Ioan Popa* sen. 60 bani; *N. N.* 40 bani, pentru care faptă cassarul propune și adunarea le votează mulțumită protocolară.

Fiind timpul înaintat ședința se închide și se anunță continuarea ei pe 3 ore d. a.

După aceea ne-am intrunit cu toții la bogata masă, dată din partea frunțașilor acestei comune.

După munca obositoare pe fețele tuturor se putea vedea voea bună. Primul toast l'a ridicat pres. *Mator* închinînd pentru patronul Reuniunii, prea bunul nostru Metropolit *Victor*, s'au mai închinat pentru președinte, pentru șeful tractului respective delegatul aceluia dl *N. Togan*, pentru dl *Bardosy*, care atât de mult se interesează de învățatori și școală, pentru dl *Simu*, pentru Alămoreni în frunte cu conducătorii lor, pentru corpul învățătoresc ș. a.

Ședința a doua a fost rezervată exclusiv pentru discușiuni și alte propuneri, la a căror desbatere aproape toți învățătorii au luat parte în frunte cu d-nii *Bardosy*, *Togan* și *Simu*. Dintre hotărîri voiu amintî numai pe cele de interes general. La propunerea inv. dir. din Vestem *Teodor Stoia*, adunarea alege din sinul seu o comisiune constatătoare din dl *Iuliu Bardosy*, *Coman Gligor* și *T. Stoia*, ca să studieze regulamentul școlastic și de cumva în acela s'ar afla ceva de îndreptat, să prezente adunării viitoare un elaborat în această privință.

Chestia tinerii unui curs supletor de musica vocală se pune earăși în desbatere, și avînd în considerare desteritatea insuficientă ce o au învățătorii noștri în ale musicii se decide, ca președintele despărțământului să facă o remonstrație către comitetul central, ca acesta să întrevină la Prea Veneratul consistor metropolitan spre a dispune ca musica vocală și instrumentală în cursurile pedagogice să fie propusă cu un zel mai mare ca până acum, ca astfel învățătorii când pîșesc în viața practică să fie pe deplin calificați și în ale musicii. Dl *Iuliu Bardosy*, pentru realizarea înființării unei Reuniuni de înmormîntare a învățătorilor de pe teritoriul arhidiecezei gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, face propunerea și adunarea alege o comisiune, care să studieze chestia și la prima adunare să facă raportul cuvenit. — Pentru regularea diurnelor cu ocaziunea participării la adunările despărțământului, inv. Aurel Pinteș propune și adunarea hotărăște, ca preșidul să roage oficiul acestui tract protopopes să impună curatoratelor bisericiești a da învățătorilor diurnele și speșele cuvenite.

În fine se decide ca adunarea de primăvară să se țină în comuna *Racovița* cu ocaziunea tinerii examenului. Ca disertații pentru această adunare se designează *T. Stoia* din Vestem, care va tracta despre »Mijloacele prin cari elevii se pot da la frecuentarea regulată a școlii», — *Isidor Mihaiu*, inv. în Stenea avînd tema: »Cum are să se predee geografia în clasa a III-a a școlii primare nedespărțită?». Tot cu această ocaziune *I. Stoia* din Orlat va ține o prelegere practică pentru popor.

Înainte de închiderea adunării președintele anunță, ca părintele *Dion. P.* Decei din Orlat salută adunarea prin următoarea telegramă: »Salut adunarea învățătorilor, a adevăraților muncitori culturali și mă anunț ca membru ordinari. Fapta aceasta ar pute fi imitată și de cătră alți preoți.

Eshauriindu-se programul, președintele mulțumește membrilor și oaspeților pentru interesul manifestat și declară adunarea de închisă. tst..

Cronica zilei.

Sibiu, 6 Nov. n. 1900.

Memento. 7 Noembrie: Întregirea locurilor devenite vacante prin moarte sau abdicare ale membrilor din comitetul municipal al comitatului Sibiu.

8 Noembrie: Adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, despărțământul Ernute, în școala rom. din Cuercdea-română.

10 Noembrie: Adunarea de toamnă a Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș, despăr. Biel. în localul școlii rom. gr.-cat. din Pînadă.

Necrolog. Marți, în 17 Octombrie v. a răposat, în etate de 38 de ani, *Elișaveta*, soția dlui *Constantin Burdea*, primarul orașului *Caransebeș*. Rămășițele pămîntești ale defunctei s'au depus cu mare pompă în cimiterul gr.-or. din *Caransebeș*, Joi, în 19 Octombrie v. Pe răposata o deplîng soful, fiica și numeroase rudeni. Fie-i țîrina ușoară!

Reuniunea învățătorilor gr.-cat din districtul protopopesc al Dergei și-a ținut adunarea generală la 27 l. tr. (la Sfânta Paraschivă) în comuna Cernuc.

La ciasurile 8 dimineața dl protopop tractual I. Hăgegan asistat de preotul local V. Sestrașu a făcut serviciu divin, la care au participat învățătorii adunați și foarte mult popor. Dl protopop a ținut o frumoasă predică despre creșterea morală-religioasă.

Pe la ciasurile 10 s'a început adunarea sub prezidiul de onoare al protopopului tractual. Prezenți au fost două din trei părți a învățătorimii tractuale. Au mai luat parte mulțime de popor și apoi preoții din Fizeș, Recea-Cristur și Chendrea, inspectorul regesc din Dej Simo Béla, apoi protopretorul din Gărbău, notarul cercual etc.

Comitetul a raportat despre starea casei și despre biblioteca despărțământului.

Adunarea a reales cu unanimitate vechiul comitet pe un nou an de gestiune.

Un membru al Reuniunii a ținut o prelegere practică, pe care apoi au dezbătut-o membrii adunării.

Din hotărârile adunării amintim: Învățătorii să fie obligați a-și compune împărțirea orelor pentru toate 6 despărțământele, conform noului plan de învățământ. Se obligă apoi să poarte în regulă: protocol de agende, carte de postă, registrul vizitațiilor școlare. Să se îngrijească de susținerea și frecventarea școlii de repetiție etc.

Adunarea generală din anul viitor se va ține în Ascleuș-mare.

După adunare toți cei prezenți s'au dus la masă în casa ospitală a veteranului învățător local Nicolae Papiu.

Post de medic cercual. În comitatul Alba-inferioară, cercul Sângătin se află de ocupat postul de medic cercual, cu sediul în comuna Conța. Salar anual 2000 coroane și 300 coroane pausal de călătorie. Petițiile se se adreseze până la 20 Octombrie st. n. în Aiud la Zeyk Daniel, comitele comit. Alba-inf.

Călătoria lui Walter Crane. Celebru artist englez în timpul cât a stat în țeară a vizitat orașele: Budapesta, Pécs, Arad, Hunedoara, Cluj și Huedin, studiind industria de casă. A cumpărat vre-o 17 lazi de manufacturi, cu care acum se întoarce în Anglia.

Hoțul din Vatican. Am înregistrat deja că furtul cel mare de efecte din Vatican l'a comis un servitor de curte. Acum s'a descoperit că efectele au fost valorisate la diferite bănci cu ajutorul avocatului Pescio. La băncile din Firenza și Milano s'au aflat efecte valorisate cu 270.000 lire.

O lună de zile a tras de moarte. Negustorul de vinuri I. Winkler din Budapesta și-a tras un glonț de revolver în 12 Octombrie. Imediat a fost transportat în spital, unde în stare de inconștiență aproape o lună de zile a tras de moarte. În fine acum Sâmbătă dimineața și-a dat sufletul. Glonțul, care pe lângă ureche i-a intrat în cap, nu l'au putut depărta.

Închiderea expoziției dela Paris. La 12 Noiembrie se închide oficial expoziția din Paris. Tot atunci se încep demolările edificiilor și transporturile mărfurilor espuse. De câteva zile s'au început în Paris șirul nesfârșit al sărbătorilor de adio. Ministrul Millerand a dat un bal strălucit; a urmat apoi dîner la cancelarul ordului de onoare și apoi bal la Ellysée. Vineri a fost dîner la ministrul de justiție în onoarea lui Picard, comisarul suprem al expoziției. Tot atunci a aranjat seară de adio și redacțiunea ziarului Figaro, la care s'au reprezentat diferite piese din partea artiștilor dela operă și comedie Française. Sâmbătă apoi a dat Picard un prânz strălucit. Tot Sâmbătă au aranjat esponeții o sărbătoare de adio, pentru care s'au împărțit 160.000 invitații. Au mai dat dîneuri reprezentanții puterilor străine, ministrul de externe Delcassé etc. etc. Sărmanii Francezi și oaspeții, — se spune că abia își mai tirăie picioarele și abia își mai știu unde le stă capul — de atâta potop de petrecanii.

Voluntarii Burilor. În Budapesta au sosit deja 9 supuși ungari, cari au luat parte ca voluntari în războiul Burilor. Din Viena se scrie, că Sâmbătă dimineața au trecut pe acolo 25 Americani, cari mergeau spre Hamburg, ca de acolo să ajungă în America și să poartă pe vestească minunțiile războiului buroenglez, la care și ei au luat parte ca voluntari.

Omor pe bină. În teatrul din Saragossa s'a reprezentat zilele trecute o senzațională dramă. În o scenă se reprezintă cum un comisar de poliție împușcă pe un bandit. Din nenorocire scena aceasta s'a petrecut în fapt. Artistul care reprezenta pe comisar, din neatențiune a folosit o pușcă în care era glonț omoritor și astfel când a pușcat asupra artistului bandit, acesta a rămas mort pe loc. Mai tragic este faptul, că ucigașul a fost frate cu cel ucis.

Mulțumită publică. La manifestările de condolență, ce ni-s'au făcut — cu graiul și în scris — din incidentul morții fiicei, respective surorii noastre neuite Alexandrina Schmid născ. Cunjănu, ne luăm voce a răspunde pe această cale: mulțumind din inimă tuturor pentru mângăitoare cuvinte, ce au binevoit a ne adresa.

Parastas, întru amintirea răposatei se va oficia Sâmbătă, 10 Noiembrie a. c. st. n., la 10 ore a. m., în biserica parochială din cetate. Sibiu, 6 Noiembrie 1900.

Jalnica familie. Mulțumită publică și invitare. La fondul coroanelor eterne în favorul Reuniunii femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur, au mai contribuit: dl Dr. Laurențiu Pop în memoria mult regretatei doamne Carolina Andreica 10 coroane și în memoria mult regretatului Iosif Cepeș 10 coroane. Și d-șoara Sofia Vegh în memoria regretatului seu nepot Ioan Moga, jurist 2 coroane.

Pentru care li-s'a votat mulțumită protocolară în ședința comitetului din 1 Noiembrie a. c. și li-se exprimă călduroasă mulțumită și recunoștință în numele Reuniunii și pe această cale.

Totodată se aduce la cunoștință, că conform concludului adus în ultima adunare generală a Reuniunii și în conformitate cu concludul comitetului se va servi parastas (în anul curent în biserica greco-catolică din loc) la 26/8 Nov., la Sf. martir Dimitrie, după sf. liturgie la 10 ore a. m., pentru bun repausul și fericirea eternă a răposaiilor, în a căror memorie s'a contribuit până acum la fondul »coroanelor eterne«. La acest act sfânt de pietate și recunoștință, s'nt prin aceasta invitați cu onoare toți binevoitorii, cari se interesează de Reuniunea noastră și cari mai nutresc oarecare simț de pietate cătră mult regretații răposai.

În numele Reuniunii femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur. Abrud, în 2 Noiembrie 1900 st. n. Alexandru Ciura, secretar.

Reforma taxei pentru pachete. Până acum călătorii pe tren, cari își puneau ca pachet (podgyász) două-trei giamentane erau siliți să plătească separat pentru fiecare pachet. Această anomalie a sistat-o ordinațiunea ministrului de comerț, în înțelesul căreia pe viitor toate pachetele (date ca podgyász) unui călător se măsură la oaltă și taxa se plătește după suma greutății și nu după bucăți. Unitatea minimală rămâne și pe viitor 50 chgr., de aici în sus pentru fiecare 10 chgr. se plătește în zona primă 10 bani, în zona a doua 20 bani și așa pentru fiecare zonă mai departe câte 20 bani de 10 chgr. (so-cotite peste unitatea de 50 chgr.) Noua tarifă se introduce pe toate liniile căilor ferate din țeară.

Regina Wilhelmina a Holandei abia alaltăieri s'a întâlnit prima-oraă dela logodnă cu fericitul ei mire. Întâlnirea a fost în gara dela Hamburg — care pentru timpul sosirii trenului de curte a fost închisă pentru public. Numai deputația holandeză a avut intrare în gară. Cum s'a oprit trenul mireasa-regină s'a dat jos și a sărit în brațele mirelui și l'a sărutat. Poporul a cântat imnul regal. Părechea tină a plecat la Oldenburg, se și cercetează noile rudenii.

Sarlatan și dincolo de mormânt. Ziarele din Budapesta au adus știrea, înainte cu vre-o 2 săptămâni, că pe podul de lanț s'a aflat un baston și o pălărie cu următorul bilet: »M'am urit de lume și de mine. Mă sinucid. Subscris: I. A. Hoffmann«. Peste două zile s'a găsit în Dunăre un cadavru. Poliția a recunoscut că e cadavru lui Hoffmann. L'au înmormântat pe speșele orașului și Hoffmann a fost șters din catalogul celor vii.

În timpul când poliția esamina cadavru aflat, un domn elegant și-a închiriat o odaie și și-a deschis cancelaria de avocat în una din stradele Pestei. În dreptul ușii a ațrnat o tablă elegantă cu inscripția: Dr. Tömöry Gyözö, avocat, care oferă credite ieftine pentru cavaleri. Afacerea mergea de minune. În zilele trecute însă a mers la dl adv. și negustorul Kedvesi. Când acesta a văzut pe Tömöry era să leșine de spaimă, căci avocatul nu era altul decât mortul Hoffmann. Negustorul imediat a denunțat pe sarlatan la poliție; până-când a sosit însă poliția, Tömöry și-a pierdut urma. Acum îl curețează în toată țeara.

Grindină. Se scrie din Dej, că Vineri, în 2 l. c. a fost acolo o groznică ploaie cu grindină și fulgere, ceea-ce în Noiembrie foarte rar s'a mai întâmplat.

Expoziție de galițe în Sighișoara. Din 10—12 l. c. se va aranja în Sighișoara o expoziție de galițe. S'nt înștiințați mulți esponeții. Vor fi espuse găini de toate soiurile, rațe, găște, curci, păsuni, porumbi, iepuri de casă etc. Din galițele espuse cele mai multe vor fi de vândut. Cu ocazia expoziției se aranjează o loterie. Expoziția se ține în sala primăriei.

Din public. *)

Dela „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu“.

— Înștiințare. —

Aducem la cunoștința doritorilor de a se înscrie de membri la »Reuniunea română de înmormântare din Sibiu«, că direcțiunea Reuniunii, în ședința sa din urmă, în vederea scopurilor umanitare, urmărite de Reuniune, a hotărât a înființa pe lângă secțiunea primă, ce numără peste 300 membri o a 2-a secțiune (despărțământ) cu alți 300 membri. Membrii secțiunii a 2-a, ce se administrează separat și independent de secțiunea primă, solvesc 2 coroane taxă de înscriere și câte 60 bani pentru fiecare cas de moarte, întâmplat între membrii acestei secțiuni. Înscrierile se pot face la subscrisul birou în cancelaria consistorului arhiepiscopescan (strada Măcelarilor nr. 45).

Sibiu, 2 Noiembrie 1900.

Biroul direcțiunii »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«.

Pantaleon Lucașu, director.

Victor Torțășianu, secretar.

Mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerii de vară aranjată în Miciș, la 28 August 1900, în ziua Ad. Născ. de Dumnezeu, în favorul școlii confesionale gr.-cat. din loc, din taxa de intrare de 1 coroaă și oferte benevole s'au încasat 57 cor., din cari subtrăgându-se speșele mai prin cipale de 48 cor. 40 bani, restează 8 coroane 60 bani venit curat, care sumă s'a și înmanat curatorului primar dela școala sau scrisă spre a provăde școala cu cărți școlare pe seama pruncilor săraci.

Marinimoase suprasolviri au făcut: Domnul Basiliu Podoabă, dir. la »Economic« din Cluj 2 cor.; văduva Anica Selegean, din Feneșul-săseș 1 cor.; d-na Maria Selegean, preteasă din Tăuți 1 coroaă; domni Iuliu Iambor, învățător în Aiton 1 cor.; Gregoriu Rus, învățător în Ciachi-Gărbou 2 cor.; Ioachim Pop, învățător în Feneșul-săseș 2 cor.; Irimie Rus, învățător în Săliște 2 cor.; Demetriu Catinăș, învățător în Miciș 1 cor. 40 bani; Kolozsvári Pál, not. cerc. în Miciș 1 cor.; Apăthi Domokos, Miciș, 1 cor.; Zaharia Seula, Miciș, 1 cor.; Constantin Trifan, Miciș, 1 cor.; doamna Emilia Chieinaș, Miciș, 1 cor.; d-șoarele Aurelia Florian, Sălicea, 1 cor.; Anica Pop, Miciș 80 bani și dl Simion Rus, Săliște 1 cor.

Pentru această nobilă faptă marinimoșilor suprasolvitori și pe această cale li-se aduc cele mai călduroase mulțumiri și rugăm pe atotputintele Dumnezeu să le răsplătească înmiit rodul ostenelelor.

Miciș, în 16 Octombrie 1900.

Gregoriu Rus, Ioachim Pop, cassar, președinte.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

POSTA REDACȚIUNII.

Dlul T. R. Ploiești. Cu plăcere. Trimite și-i vom face loc. Salutare!

„Vis și realitate“. Nu se poate publica.

Bibliografie. O carte bună. Zilele acestea a apărut o broșurică de 65 pagini 4° mic, intitulată »Buna chiverniseală«, dând sfaturi și îndemnări de muncă și crutare, în limbă ușoară, pare-că anume scrisă pentru popor, și spriginindu-și îndemmurile cu pilde din vieța omenească. Această carte, al cărei titlu e: »Buna chiverniseală«, carte pentru toți, întocmită după ideile lui Samuil Smiles, de Teodor V. Păcășian, cuprinde următorii capitli: Munca și sirguinta; Obicnuița de a chivernisi; Lipsa de îngrijire; Buna rînduială, chiverniseala și Regulele chivernisealei.

Sigur »Buna chiverniseală« a dlui Păcășian satisface unei lipse de mult simțite în literatura populară instructivă. Preoții, învățătorii, directorii școlari au la dispoziție în »Buna chiverniseală« cea mai potrivită carte pentru a o recomanda poporenilor și a o pune în mâinile elevilor ca premiu de esamene. Costă numai 40 bani (20 cruceri) și se poate procura direct dela autor (Sibiu, Hechtgasse nr. 16), ori prin administrația »Tribunei«.

„Băncile de emisiune și circulațiune monetară, în special Banca națională română«, de A. D. Damianof. — București, editura »Nouei Reviste Române«. Prețul 1 leu 50 bani.

Istoria politice, după Sir. Frederick Pollock, de Teodor V. Păcășian, Sibiu, tiparul »Tipografiei« societate pe acții. Editura autorului. Pe 13 coale 8° mic în broșura aceasta dl Păcășian ne dă idei și cunoștințe despre originea politice și a scrutării științifice în filosofia greacă, despre »evul mediu și renașterea« cu referință la istoria politice, »secolul XVIII. și contractul social« și »teorii moderne despre suveranitate și legislatură«. Cât pentru stil și limbă, dl Păcășian e cu mult mai bine cunoscut publicului român prin scrierile sale de până acum, decât să fie lipsă a pune în vedere aci stilul ușor și curat românesc al broșurei »Istoria politice«.

Prețul de 1 coroaă (în România 1 fr. 25 bani) e minimalul preț ce se poate preinde pentru o scriere bună, instructivă și folositoare, cum e »Istoria politice«. Credem deci, că publicul românesc nu va pregeța să și-o procure. Se capătă la autor, în Sibiu (Nagyszeben), Hechtgasse nr. 16.

Flamarion în românește. Camil Flamarion, celebrul scriitor francez, care și-a pus frumoasa țintă vieții sale să popularizeze știința astronomică, este cunoscut la toate popoarele culte. Nu este limbă, în care scrierile sale de astronomie se nu fie traduse — dacă nu toate, apoi unele din ele — și se nu fie cu drag cetite. Flamarion te introduce în frumsețele sistemului solar cu lumile-i numeroase și te familiarizează cu știința astronomiei fără să observi, că la adecă el face știință și încă una dintre cele mai abstracte științe, — așa fermecător e metodel seu de predare. Îți povestește de minunile cerești, de stele, de planete, de pământ, de câte toate și într'aceasta te trezești numai, că ai intrat în probleme grele, de cari de bunăvoce mulți nu se apucă, părându-li-se prea grele, prea obositoare și poate chiar necuprinse cu mintea lor. Stilul narativ, ușor și plăcut din scrierile lui Flamarion, te face însă să îndrăgești aceste probleme, să cauți a pătrunde în esența lor, și astfel fără să observi îți dă de-a gata cunoștințe elementare din astronomie împreună cu dorul de a ști tot mai mult, de a cunoaște tot mai temeinic tainele minunate ale universului.

În aceasta stă meritul lui Flamarion și de aceea stă așa de cu drag cetite scrierile lui. Dintre scrierile lui au fost traduse până acum în limba română »Urania« și »Sfârșitul lumii, ear zilele trecute dl B. Marian a făcut accesibil publicului român scrierea »Ce-i ceriul?«, una dintre cele mai frumoase și mai instructive scrieri ale astronomului francez.

Pe 232 pag. 8° în cartea »Ce-i ceriul?« ni-se vorbește — așa cum Flamarion știe vorbi — despre cer, astronomie ca știința universală, pământul cu mișcările lui și urmările acestora: ziua, noaptea, anul, călendarul; aparatele optice și observatoriile, sistemul lumii, soarele, luna și eclipsele ei, planetele, cometele, zodiile etc., dându-ne o lectură și plăcută și instructivă. Dl B. Marian a făcut un bun lucru prin traducerea acestei cărți și asemenea bun și folositor lucru vor face toți cari și-o vor procura și o vor ceti. Cartea, pe lângă conținutul științific în cele de mai sus, cuprinde portretul și biografia autorului și numeroase figuri în text. A apărut în editura librăriei David I. Benvenisti (Craiova, strada Justiției 28) și costă 1 leu și 50 bani.

„Țiganiada“ sau »Alexandria ai țiganească«, o preafrumoasă povestire în 12 cântări și vre-o 5000 de stichuri, scrisă acum o sută de ani, de preacunoscutul Ioan Budai Deleanu, ear' acum din nou scoasă și pe înțeles întocmit de V. O. — Editura librăriei Ciurcu în Brașov. Prețul 45 cr.

»Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu, recomandă următoarele note pentru piano:

R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu Doina codrului „ — 75

I. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa mi-e scris, romanșă pentru voce și piano „ — 50

F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals Sërba Bucureștilor, pentru voce și piano de I. D. Bulan „ — 50

I. Villacroze. De ce mi-ai zis odinioară, romanșă „ — 75

Pavotte de la Princese »Marie« de Michel Margaritescu „ — 75

Zéphir. Polca mazuca de G. Ionescu G. Vasiliu. Freametul Zăvoului, horă C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano „ — 50

Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano I. Paschill. L'Amidé, vals „ — 50

Ai plâns și tu v'rodată? Romanșă pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu „ — 50

Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu „ — 50

Pictorilor! De E. I. Alexandrescu „ — 50

Un fir electric. De E. I. Alexandrescu „ — 75

L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu „ — 40

De Brăila à Génes. Galop pentru piano de C. D. Belortu „ — 50

Sërba Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan „ — 50

Souvenir de Zürich. Polca mazuca de Anton Kneisel „ — 50

Gas de quart original. De Mayer Lutz „ — 50

La comanda del afară și se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expedite recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expeditei recomandăm modalitatea din urmă.

„Ilustratele Iancu“ Au apărut, nu una, ci două deodată. Prima ne înfășează într'un splendid peisaj cimiterul din Tebea. Pe aceasta se mai cetesc și niște versuri potrivite din Sion:

Mii de mii de ani de-or trece
De amar și de nevoi,
N'or pută ca să inee
Svorurile din noi.

A doua ilustrată ne reprezintă „Goronul lui Horia“ Sub el se vede o mulțime de oameni, pe lângă cari apare în toată mărimea sa giganticul arbore secular.

Amândoué ilustratele s'nt lucrute cu fineță adevărat artistică.

De aici încolo deci se folosim numai ilustrate românești, și între ele mai ales »ilustratele Iancu«, din cari vor mai urma o serie întreagă.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Sococ & Comp.: Documentele românești din arhivele Bistriței, partea I, de N. Iorga.

Prețul 4 lei.

Sosiți în Sibiu. La 6 Noiembrie n. 1900.

Hotel »Imperatul Romanilor«: Hirszenyi, privatier, Keszér, farmacist în Făgăraș; Dr. Elekes, medic din Sebeșul-săseș; Grama cu soția, notar din Făgăraș; Kessner, locotenent din Brünn; Wetzel, Gärtner, din Viena, Komlos, Wermesch, Striegl, din Budapesta, comercianți.

Hotel »Neurihorer«: Severinus, forestier din Predeal; Popea, învățător din Bucium; Löwy, Willig, din Budapesta, comercianți.

Hotel »Moltzer«: Wolf din Sighișoara, Belian din Kocsosvár, volajori; Fleșchin, notar din Porcești; Keul, capelan din Pruden; Vöczy, ra-seur din Alba-Iulia; Stolz, econom din Retigsdorf; Steiner, comptabil din Seghedin; Haussner, neguțtor din Budapesta.

Teatru orășenesc în Sibiu. Direcțiunea: Leo Bauer.

Mercuri, 7 Noiembrie n. 1900.

ORPHEUS IN DER UNTERWELT. Operă în 2 acte și 4 tablouri, de I. Offenbach.

Inceputul la 7 ore seara.

Oursul pietei din Sibiu. Din 6 Nov. n. 1900.

Hărție-monetă română	Cump.	18.90	vënd.	19.—
Lire turcești	„	—	„	—
Imperiali (15 R ^o aur)	„	—	„	—
Ruble rusești	„	2.54	„	2.56
Galbeni	„	11.35	„	11.42
Napoleon-d'ori	„	19.24	„	19.30
100 Marce germane	„	117.50	„	117.80
Livre sterling	„	24.—	„	24.23

Bursa de Budapesta. Din 8 Nov. n. 1900.

Renta de aur ung. 4%	94.50
„ „ „ 4%	90.20
„ „ val. cor. 6%	99.00
Împrumutul căilor ferate ung.	97.50
Bonuri rurale ung.	98.—
„ „ croate-slavone	92.50
Obligațiunile desp. regalilor	98.35
Losuri pentru regiunea Tisei și Seghedin	133.50
Renta de hărție austriacă	97.35
„ de argint austriacă	96.75
„ de aur austriacă	96.85
Losuri austriace din 1860	181.50
Acțiunile băncii austro-ungare	1700.—
„ de credit ung.	643.—
„ de credit austr.	650.50
Scrișuri fonciare ale institutului de credit și economi »Albina«	102.—
Galbeni împărătești	11.41
Napoleon-d'ori	19.20
Mărci 100 imp. germane	117.75
London 10 Livre sterlingi	240.80

Bursa de Viena. Din 8 Nov. n. 1900.

Renta de aur 4%	114.50
Renta ung. v. c. 4%	90.05
Împrumutul căilor ferate ung.	98.20
Bonuri rurale ung.	89.65
„ „ croate-slavone	92.50
Renta de hărție austriacă	97.20
„ „ argint austriacă	97.10
„ „ aur austriacă	114.40
Losuri austriace din 1860	181.75
Acțiunile băncii austro-ungare	1692.—
„ de credit ung.	652.—
„ de credit austr.	664.50

Bursa de București. Din 20 Oct. v.

5/2 Renta perpetră	4%	Fonc. rur.	76
5 „ „ „ 1891	58 1/4	5 „ „ urb. Buc. 80	
5 „ „ „ 1892	89	5 „ „ Iași 74	
5 „ „ „ 1893	89	Banca Națion.	2160
5 „ „ „ 1894	75 1/2	„ „ Agricolă	287
5 „ „ „ 1895	75 1/2	„ „ României	
5 „ „ „ 90.94	76 1/2	„ de scont	227
5 „ „ „ 1896	77 1/2	Dac. Rom.	390
5 „ „ „ 1896	77 1/2	Patris	895
Convertite rurale.		Construcții	25
5 1/2 Obl. c. S. 1893	—	Banăi arțidacal	96
5 1/2 „ „ „ 1895	—	Tranz. non	—
5 „ „ „ 1895	—	Bană centrală	90

Pentru redacție și editura responsabili: Andreu Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Conspectul tuturor celor 50.000 câștiguri. Cel mai mare câștig în cazul cel mai norocos e

1.000.000 Kronen. Special sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

Table listing lottery prizes in Kronen, including 1 Prämie mit 600000, 1 Gew. à 400000, etc., down to 2900.

Intinde mâna norocului! Mulți deja s'au făcut fericiți prin cumpere area unui los dela noi.

Loteria cea mai bogată în șanse, din toată lumea, e loteria de clase reg. ung. privil., care acuzi va începe de nou. Din

100.000 losuri se sortează 50.000

cu câștiguri în bani, deci jumătate câștiguri din suma losurilor și nici o altă loterie din străinătate nu poate arăta relativ așa mari câștiguri, ca loteria noastră de clase.

Cel mai mare câștig în cazul cel mai norocos e

un milion de coroane.

În total se trag la sorți treisprezece milioane 160.000 coroane. Întreagă întreprinderea stă sub controla statului.

Prețul, conform planului, pentru losurile originale la cl. I. costă:

pentru o optimă 1/8 fl. — 75 sau cor. 1.50, un pătrar 1/4 „ 1.50 „ 3.—, o jumătate 1/2 „ 3.— „ 6.—, un los întreg 1 „ 6.— „ 12.—

și se vor trimite cu rambursă, ori pe lângă anticiparea prețului. Planuri oficiale gratis. Sortirile se țin la 15 și 16 Noemvrie a. c. de aceea rugăm a trimite comanda pentru losuri originale până în

15 Noemvrie a. c.

în care zi se încep tragerile direct la

A. Török & Comp., casă de schimb (bancă) Budapesta, V., boulevard-Vaț 4/a.

Filiale: IV., Museumring Nr. 11. VI., Elisabethring Nr. 54.

Multe și foarte mari câștiguri am plătit până acum stimatei noastre clientele și chiar în timp scurt circa 3 1/2 milioane de coroane.

Bilet de comandă spre folosire. St. d. A. Török & Comp., colectori principali Budapesta.

Rog să trimiteți pentru I. cl. losuri originale de ale loteriei de oclă reg. ung. privil. conform dlanului oficial.

Prețul în cor. } și veți încasa cu rambursă } A se sterge ceea-ce } urmează cu semnificație postală. } nu e de lipsă.

Adresa casei.

Advertisement for 'Din tainele vieții.' by Margareta Modlovan, published by W. Krafft. Includes text 'Bine apreciată de întregă presa noastră.' and 'A apărut!'

Advertisement for 'Din editura „Tipografie”, soc. pe acții în Sibiū.' listing various books and their prices, such as 'Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri' and 'Art. de lege XXI și XXIII ex. 1886.'.

Advertisement for 'Tipografia', societate pe acțiuni, Sibiū. Călindarul Poporului pe anul comun 1901. Includes an illustration of people and text 'Prețul 40 bani + 10 bani porto. Venzătorilor li-se dă rabat cuvenit.'

Cărți didactice.

- List of didactic books including 'Adamescu, Istoria limbii și literaturii rom.', 'Barcianu Dr. D.P., Gramatica germ. teor.-pract.', 'Dicționar rom.-germ. broș. cor. 6.—, legat germ.-rom.', etc.

Pentru școlile populare avem cele în Sibiū, Brașov și Blaj apărute, însemnez numa :

- List of books for popular schools including 'Antăia carte de lectură de I. Popescu, reviz. de Dr. Span, legat', 'Carte de citire II. prelucrate de Dr. Span legat', etc.

Mapele de părete iertate de Înaltul ministru pentru școală.

- List of maps including 'Kogutowicz M., A magyar korona országainak iskolai fali térképe (Mapa Ungariei, tras pe pânză)', 'Europa iskolai fali térképe (Mapa Europei)', etc.

Advertisement for 'LODEN STIRIAN' featuring 'STOFE DE POSTAV' and 'PALTOANE DE IARNĂ.' by Kastner & Öhler, Gratz.

Advertisement for 'Mercur', a bank and exchange company in Budapest, advertising a lottery with 'NUMERI MARI' between 70,000 and 99,000.

Advertisement for 'Cărți postale ilustrate românești' by 'Tipografia', featuring 20 variants and a price of 10 bani per sheet.

Advertisement for 'Noua Revistă Română' published by C. Rădulescu-Motru, featuring political, literary, and scientific articles.